irannewspaper.ir

پنجشنبه • ۲۱ خرداد ۱۴۰۵ • سال سی و دوم • شماره ۹۰۴۶
• اذان ظهر ۱۲/۰۴ • اذان مغرب ۱۹/۴۱ • نیمه شب شرعی ۲۳/۱۱ • اذان صبح فردا ۰۳/۰۲ • طلوع آفتاب فردا ۰۴/۴۸

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

ایران

• صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:
صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:
هادی خسروشاهین

مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران
• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری
• مدیرعامل: علی متقیان
• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
• پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی • صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری و مؤسسه جام جم
• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
• پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

سخن روز

پیامبر اکرم (ص):
مؤمن، خونگرم است. در کسی که الفت نمی‌گیرد و الفت نمی‌پذیرد، خیری نیست.

مسند ابن حنبل: ج ۸/ ص ۴۳۵/ ح ۲۲۹۰۳

نقل قول

قطع اینترنت جز با احراز شرایط اضطراری مجاز نیست

دسترسی به اینترنت از حقوق پایه و مجرای بسیاری از حقوق اولیه مانند کسب‌وکار، اخذ اطلاعات، آموزش، ارتباطات و... است.
قطع اینترنت چونان شنود است که جز با احراز شرایط اضطراری و توسط داوران خبیر و با دامنه حداقلی و در زمان کوتاه و موقت مجاز نیست. حقوق عمومی را لگدمال نکنیم.

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در صفحه شخصی خود در یکی از شبکه‌های اجتماعی

واکنش «احسان علیخانی» به فاجعه شهرستان لامرد

احسان علیخانی با بازنشر ویدیویی از حمله آمریکا و اسرائیل به شهرستان لامرد، نوشت که این فاجعه و به‌کارگیری سلاح کشتارجمعی در لامرد، در میان انبوه اخبار دیگر گم شده است. ویدیویی که احسان علیخانی بازنشر کرده، مستندی است با عنوان «ماجرای جنگ ۲» از جواد موگویی، پژوهشگر و مستندساز که به یکی از جنایت‌های جنگی و کمتر روایت‌شده در اولین روزهای جنگ در شهر لامرد می‌پردازد و با بهره‌گیری از اسناد، تصاویر آرشیوی و روایت شاهدان، ابعاد مختلف این واقعه را بررسی می‌کند. /ایسنا

نمایشنامه‌خوانی سلطان مار «بیضایی» در سنگلج

«سلطان مار» از جمله آثار بهرام بیضایی که آن را در دهه ۴۰ به رشته تحریر درآورده است، نوزدهم خرداد به کارگردانی امین اکبری‌نسب در تماشاخانه سنگلج خوانده شد. بیضایی این اثر را در مهرماه ۱۳۴۸ در تماشاخانه سنگلج روی صحنه برده بود. این نمایشنامه که در قالب نمایشی کمدی و سیاه‌بازی نوشته شده است، توطئه و تاراج سرزمین را در بطن داستانی افسانه‌ای به نمایش می‌گذارد. در نمایشنامه‌خوانی «سلطان مار» ۲۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علمی کاربردی واحد ۴۶ نقش‌خوانی کرده‌اند. /مهر

«محمد شفاعی» درگذشت

محمد شفاعی بجستانی از پیشکسوتان لابراتوار و از چهره‌های ماندگار این حوزه سینمایی پس از تحمل یک دوره بیماری در سن ۷۴ سالگی از دنیا رفت.
مراسم خاکسپاری این سینماگر، دیروز چهارشنبه، ۲۰ خردادماه برگزار شده است.
طبق اعلام روابط عمومی خانه سینما، مراسم یادبود محمد شفاعی روز جمعه ۲۲ خرداد از ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۴:۴۵ در تالار همایش‌های مسجد امیرالمؤمنین(ع) برگزار می‌شود. /ایسنا

در سومین آیین سوگ «امین ایران» با موضوع زنان و خانواده در تالار وحدت مطرح شد

روایت زنان از اندیشه‌های ماندگار رهبر شهید

گزارش

سعیده احسانی‌راد
گروه فرهنگی

تالار وحدت در سالگرد شهدای جنگ ۱۲ روزه و همزمان با روز خانواده، میزبان سومین آیین «امین ایران؛ روایت مهر» بود؛ آیینی برای گرامیداشت رهبر شهید و خانواده ایشان که در آن، زنان فعال در عرصه‌های علمی، فرهنگی، مدیریتی و هنری از تجربه‌ها و خاطرات خود گفتند و تصویری از نگاه و حمایت‌های رهبر شهید نسبت به نقش‌آفرینی زنان در جامعه امروز ارائه کردند.
در این مراسم، مسعود پزشکیان رئیس جمهوری، سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از چهره‌های سیاسی، علمی، فرهنگی و هنری حوزه زنان حضور داشتند.

پیگیری رهبر شهید برای لوایح مربوط به حقوق زنان

معصومه ابتکار، رئیس اسبق سازمان حفاظت محیط زیست نیز در این مراسم با اشاره به جایگاه رهبر شهید انقلاب و نقش زنان در مدیریت جامعه، سخن گفتن درباره ایشان را پس از شهادتشان دشوار توصیف کرد و افزود: «شهادت ایشان به همراه خانواده تأسی به سیره اباعبدالله الحسین (ع) است که همراه با خانواده خود به شهادت رسیدند.»
او با اشاره به ۱۶ سال تجربه حضور خود در دولت در دوران رهبری آیت‌الله خامنه‌ای گفت: «در این سال‌ها از نزدیک شاهد نگاه پیشرو ایشان به زنان بوده‌ام؛ رفتار رهبر شهید با مدیران زن هیچ تفاوتی با مردان نداشت و حتی احترام بیشتری نیز قائل بودند.»
او همچنین به نمونه‌هایی از حمایت‌های ایشان اشاره کرد؛ از جمله دستور برای نجات محیط‌بانان از اعدام و آزادی برخی زنان زندانی در سال ۱۳۸۸. رهبر شهید بارها بر ضرورت حفظ کرامت زنان و مقابله با خشونت در خانواده تأکید داشتند و پیگیری لایحه «حفظ کرامت و تأمین امنیت زنان در برابر خشونت» نیز در همین راستا مورد توجه ایشان قرار گرفته بود.

نگاه روشن رهبر شهید به موضوع مدیریت زنان

مرضیه وحیددستجردی، دبیر ستاد ملی جمعیت نیز در این مراسم با اشاره به ویژگی‌های شخصیتی و فکری رهبر شهید، بخشی از دیدگاه‌های ایشان درباره نقش زنان در عرصه‌های مدیریتی کشور را تشریح کرد و گفت: «توفیق آشنایی و بهره‌مندی از اندیشه‌های چنین شخصیتی نعمتی بزرگ است و معتقدم ایشان از جمله آینده‌نگرترین و ژرف‌اندیش‌ترین رهبران معاصر، بویژه در میان رهبران دینی جهان، به شمار می‌رفتند.»
وحیددستجردی با بیان خاطره‌ای از گفت‌وگوی خود با رهبر انقلاب افزود: «در مقطعی که بحث حضور زنان در سطوح عالی مدیریتی کشور مطرح بود، فرصتی پیش آمد تا دیدگاه ایشان را درباره تصدی جایگاه وزارت توسط زنان جویا شوم؛ زیرا چنین پیشنهادی نیز به بنده ارائه شده بود. در پاسخ، ایشان به صراحت اعلام کردند که از منظر فقهی و شرعی هیچ مانعی برای حضور زنان در مسئولیت وزارت وجود ندارد. این پاسخ برای من بسیار قابل توجه بود.»
دبیر ستاد ملی جمعیت اظهار کرد: «چنین دیدگاهی بیانگر آن است که در اندیشه این رهبر دینی، زنان می‌توانند در کنار ایفای نقش‌های خانوادگی، در عرصه‌های اجتماعی و مدیریتی نیز مسئولیت‌های مهمی بر عهده بگیرند و در مسیر توسعه و پیشرفت کشور نقش‌آفرین باشند.»

تأکید رهبر شهید بر فعالیت علمی زنان

طیبه ماهروزاده، استاد دانشگاه و مادر همسر رهبر انقلاب و همسر غلامعلی حدادعادل نیز در سخنانی به توجه ویژه رهبر شهید به تحصیلات زنان و حضور آنان در مجامع بین‌المللی تأکید کرد و گفت: «رهبر شهید از مشوقان جدی بانوان در ادامه تحصیل بودند و بر گسترش فعالیت‌های علمی زنان تأکید ویژه داشتند و شخصاً نیز انگیزه ادامه تحصیل خود را از همین نگاه و تشویق‌ها گرفته است.»
او به توجه رهبر شهید برای حضور زنان ایرانی در شبکه زنان دانشمند جهان اسلام مطابق استانداردهای بین‌المللی اشاره کرد و گفت که ایشان همواره بر توسعه و تقویت چنین شبکه‌هایی تأکید داشتند.
ماهروزاده ادامه داد: «همچنین توجه ویژه‌ای به یادگیری زبان‌های خارجی، بویژه عربی و انگلیسی داشتند و برخلاف برخی برداشت‌های عمومی، هیچ‌گونه مخالفتی با یادگیری زبان انگلیسی وجود نداشت.»
او تصریح کرد: «ایشان ارتباط مستمری با دانشگاه‌ها داشتند و در برخی موارد با حضور در محیط‌های علمی، با استادان و دانشگاهیان به گفت‌وگو می‌نشستند. یکی از روش‌های تربیتی ایشان این بود که در مواجهه با افراد، ابتدا بر نقاط قوت و جنبه‌های مثبت آنان تأکید و سپس تذکرات لازم را بیان می‌کردند.»

> در اندیشه رهبر شهید، زنان می‌توانند در کنار ایفای نقش‌های خانوادگی، در عرصه‌های اجتماعی و مدیریتی نیز مسئولیت‌های مهمی بر عهده بگیرند و در مسیر توسعه و پیشرفت کشور نقش‌آفرین باشند

روایت فضای خانوادگی شهید دانشمند هسته‌ای

حسن‌زاده، همسر شهید سعید شمقدری، دانشمند هسته‌ای، با روایت زندگی همسر و فرزندان شهیدش از ایمان، تلاش علمی و روحیه جهادی آنان سخن گفت و ادامه داد که همسر و دو فرزندش سحرگاه سوم فروردین ۱۴۰۵ به شهادت رسیدند و شهادت آنان را ناشی از علم، ایمان و تقوای همسرش دانست.
او همسرش را دانشمندی متعهد و فعال در حوزه علم و فناوری معرفی کرد که بیش از سه دهه در صنایع هوافضا فعالیت داشت و در حوزه‌هایی مانند هوش مصنوعی و اپتیک نقش مؤثری ایفا کرد.
به گفته او، فضای خانواده بر پایه ایمان، نشاط و همراهی شکل گرفته بود و همسرش همواره انس با قرآن و توجه به علم را به فرزندان و دانشجویان توصیه می‌کرد.
حسن‌زاده با بیان اینکه «شهیدان من، شهیدانه زندگی کردند و شهیدانه رفتند» گفت: «این افتخار من است که ۳۳ سال همسنگر همسرم بودم، ۱۸ سال مادر پسرم محمد بودم و ۱۱ سال پرستار و هم‌نفس ریحانه، آن شهیده آسمانی. آرزوی من و دخترم زهرا، با تمام دلتنگی‌هایمان برای فقدان عزیزان، این است که بتوانیم همچنان بر عهد خود بمانیم؛ عهدی برای ایران و زیر پرچم ولایت حضرت امام، آقا سیدمجتبی خامنه‌ای. امروز که متعلق به روز خانواده است، خواستم با این معرفی بگویم که می‌توان براساس ولایتمداری، یک زندگی سالم و متعالی بنا کرد.»

توجه رهبر شهید به شعر زنان

در بخش دیگری از مراسم، حسنا محمدزاده، شاعر و پژوهشگر ادبی، به ارتباط عمیق رهبر شهید با شعر و ادبیات فارسی اشاره کرد و گفت: «دیدارهای سالانه شاعران با رهبر شهید در شب‌های ماه رمضان یکی از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی کشور بود که تسلط ایشان بر تاریخ و سبک‌های شعر فارسی بسیار چشمگیر بود؛ به‌گونه‌ای که گاهی نکات فنی ظریفی را در اشعار یادآوری می‌کردند که از نگاه کارشناسان پنهان می‌ماند.»
محمدزاده همچنین به توجه رهبر شهید به شعر زنان اشاره کرد و گفت: «در سال‌های اخیر فرصت بیشتری برای دیدار و گفت‌وگوی شاعران زن با ایشان فراهم شد که همین موضوع باعث رشد و حضور پررنگ‌تر بانوان در عرصه شعر شد.»
این شاعر و منتقد ادبی در پایان اشعاری با موضوع ایران و یاد شهدا خواند.

میراث فکری رهبر شهید برای زنان

انسیه خزعلی، معاون سابق امور زنان و خانواده ریاست جمهوری نیز در این مراسم با اشاره به نگاه رهبر شهید به زنان گفت: «ایشان همواره دیدگاهی روشن و حمایتگرانه نسبت به حضور زنان در عرصه‌های تصمیم‌گیری داشتند و تجربه دیدار با ایشان در دوران ریاست دانشگاه الزهرا گویای این موضوع است که بر لزوم تقویت چنین مراکزی و گسترش آنها تأکید داشتند.»
فاطمه قاسم‌پور، پژوهشگر حوزه زنان و خانواده و نماینده مجلس یازدهم، با اشاره به مفهوم «الگوی سوم زن» در گفتمان انقلاب اسلامی اظهار کرد: «این الگو در برابر الگوهای زن شرقی و زن غربی مطرح شده و از میراث‌های فکری رهبر شهید به شمار می‌رود.»
به گفته او، حضور فعال زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی و همچنین مشارکت آنان در امدادرسانی و خدمات در جنگ‌های اخیر، نشان‌دهنده تحقق این الگو در جامعه است.

روایت یک کارگردان زن از توصیه الهام‌بخش رهبر شهید

لیلی عاج، کارگردان سینما و تئاتر، درباره جایگاه زن و اهمیت آن در نگاه رهبر شهید مطالبی را بیان کرد و با اشاره به نقش زنان در تحولات اجتماعی گفت: «به باور من معجزه‌ای در جامعه ما رخ داده است؛ اتفاقی بزرگ که شاید به دلیل «حجاب معاصرت» هنوز نتوانسته‌ایم ابعاد آن را به‌درستی درک کنیم. بانوان این سرزمین کار بزرگی انجام داده‌اند. ما با سیدعلی حسینی خامنه‌ای شهید بزرگ شدیم و امروز زنان ایران الگوی سوم زن مسلمان را به یک تجربه زیسته تبدیل کرده‌اند.»
عاج با اشاره به حضور تاریخی زنان در عرصه‌های اجتماعی و ملی افزود: «نمی‌توان از بیداری و مبعوث شدن مردم سخن گفت و از حضور زنان در میدان‌ها یاد نکرد؛ همان‌گونه که در ماجرای تحریم تنباکو، در سال‌های دفاع مقدس و در بسیاری از بزنگاه‌های تاریخی، زنان نقش‌آفرین و میدان‌دار بوده‌اند.»
به گفته او، میدان‌داری زنان تنها حضور فیزیکی نبوده، بلکه ایجاد آرامش در دل طوفان‌ها و حفظ پایداری جامعه در شرایط سخت بوده است و زنان ایران در بزنگاه‌های تاریخی مسئولیت نگهداری از «خاکریزهای پیچیده» اجتماعی و فرهنگی را بر عهده داشته‌اند و نباید اجازه داد گذر زمان ارزش و اهمیت این نقش را به فراموشی بسپارد.
این کارگردان در پایان با اشاره به خاطره‌ای از دیدار خود با رهبر شهید در بیت رهبری گفت: «در آن دیدار به هر یک از بانوان فرصت کوتاهی برای صحبت داده شد. من از ایشان خواستم که نصیحتی به من بفرمایند. رهبر انقلاب در پاسخی کوتاه اما ماندگار فرمودند: «کار کنید و ناامید نباشید.» این جمله ساده بسیار اثرگذار بود، زیرا در همان زمان در آستانه آغاز یک کار مهم قرار داشتم و این توصیه برایم الهام‌بخش شد.»

یادداشت

نرگس عاشوری
گروه فرهنگی

پیشنهادی برای چابک‌تر شدن رویدادهای سینمایی

جشنواره‌ها زیر یک سقف

تجربه‌های جمعی ما از شیوع بیماری کرونا تا امروز مدام در حال تغییر بوده است. سینما و رویدادهای متصل به آن یکی از همین تجربه‌های جمعی است. امسال سینمای ایران وضعیتی تازه را تجربه می‌کند؛ شرایطی که نمی‌توان از تأثیر آن بر مهم‌ترین رویدادهای سینمایی کشور غافل شد.
اگر در روزهای شیوع بیماری کرونا مسأله اصلی سلامت جسم و امکان کنار هم قرار گرفتن بود، حالا شرایط بیشتر به واقعیت‌های اقتصادی و چالش‌هایی برمی‌گردد که پس از جنگ تحمیلی بر زندگی روزمره مردم و به‌تبع آن بر زندگی هنرمندان نشسته است. در چنین فضایی شاید بد نباشد فکر کنیم که آیا نمی‌توان جشنواره‌های متعدد سینمایی را با حفظ هویت و کارکرد خودشان، در قالبی چابک‌تر و جمع‌وجورتر و در دل جشنواره فیلم فجر برگزار کرد؟
اصل برگزاری جشنواره‌ها را نمی‌شود انکار کرد. جشنواره فقط محل اهدای جایزه نیست. محل دیده‌شدن، گفت‌وگو، آشنایی و تازه شدن نفس یک جریان است. حتی در روزهای کرونا هم بسیاری از فعالان سینما با حذف جشنواره‌ها همراه نبودند و می‌گفتند چراغ این رویدادها باید روشن بماند. تجربه همان سال‌ها هم نشان داد که وقتی شرایط تغییر می‌کند، شکل برگزاری رویدادها هم می‌تواند تغییر کند. در بسیاری از کشورهای جهان جشنواره‌ها به شکل آنلاین برگزار شدند و شیوه‌های تازه‌ای برای نمایش آثار پیدا کردند. در ایران هم سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر با مدلی متفاوت برگزار شد؛ همه آثار متقاضی ابتدا فقط برای هیأت انتخاب و داوران نمایش داده شدند و در نهایت به‌جای نمایش همه فیلم‌های راه‌یافته به مسابقه، تنها آثاری که نامزد دریافت جایزه بودند برای نمایش جشنواره انتخاب شدند. تجربه‌ای که نشان می‌داد در شرایط خاص می‌توان با حفظ اصل جشنواره، شکل برگزاری را متناسب با واقعیت‌ها تغییر داد.
حالا اما باتوجه به شرایط اقتصادی امروزکه مستقیم بر معیشت بسیاری از هنرمندان اثر گذاشته، شاید مسأله اصلی برای بسیاری از سینماگران این نباشد که جشنواره‌ای مستقل برگزار شود یا نه، مسأله مهم‌تر این باشد که فیلمشان ساخته شود، دیده شود و امکان ادامه فعالیت حرفه‌ای برای آنها وجود داشته باشد.
از این زاویه، تمرکز هوشمندانه چند جشنواره در یک بازه مشخص، نه به معنای حذف آنها، بلکه به معنای بازطراحی آنهاست. جشنواره فیلم کوتاه تهران برای فیلمسازان تازه‌نفس فقط یک رویداد نیست؛ نخستین فرصت جدی دیده‌شدن است. جایی که فیلم‌های کوتاه ـ که معمولاً امکان اکران عمومی ندارند ـ در یک فضای حرفه‌ای دیده می‌شوند و گفت‌وگو میان نسل‌های مختلف فیلمسازی شکل می‌گیرد. جشنواره «سینما حقیقت» هم برای سینمای مستند ایران مهم‌ترین ویترین سالانه است؛ جایی که آثار مستند از انزوای تولید بیرون می‌آیند و در یک فضای جمعی با مخاطب و منتقد روبه‌رو می‌شوند. جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان نیز سال‌هاست تنها رویداد تخصصی برای سینمایی است که مستقیماً با نسل آینده مخاطبان سر و کار دارد. درباره بخش جهانی فیلم فجر هم تجربه سال‌های اخیر نشان داده که با تمرکز جغرافیایی و برگزاری در شهری مانند شیراز، می‌توان به این بخش هویتی متمایزتر و فضای فرهنگی گسترده‌تری داد.
با این حال شاید بتوان پیشنهادی ساده مطرح کرد: هر یک از این حوزه‌ها هیأت انتخاب و داوری تخصصی خود را داشته باشند، آثار برگزیده هر بخش مشخص شوند و در نهایت تعداد محدودی از فیلم‌های شاخص هر حوزه امکان حضور و نمایش در چارچوب جشنواره فیلم فجر را پیدا کنند. برای آنها زمان نمایش مشخص در نظر گرفته شود و نامزدها و برگزیدگان نیز در اختتامیه معرفی شوند. چنین مدلی هم هزینه‌های اجرایی را کاهش می‌دهد و هم می‌تواند منابع بیشتری را به تولید در همان حوزه‌ها برگرداند. ضمن اینکه پیش‌ترهم تجربه هم‌زیستی این بخش‌ها در دل فجر وجود داشته است.
این مدل نه حذف است و نه عقب‌نشینی؛ بازآرایی است. بازآرایی متناسب با شرایط امروز و در راستای همان فرهنگ‌سازی مصرف بهینه که این روزها در سطوح مدیریتی کشور و از سوی رئیس جمهوری مورد تأکید قرار گرفته است. وقتی صحبت از کاهش هزینه‌های غیرضروری و کارآمدتر شدن ساختارها می‌شود، طبیعی است که فرهنگ و سینما هم بتوانند در شیوه برگزاری رویدادهای خود به شکل‌های سبک‌تر و مؤثرتر فکر کنند.
شاید وقت آن باشد که به جای دفاع از شکل‌های تثبیت‌شده، کمی هم به نتیجه فکر کنیم؛ به تقویت بدنه سینما. اگر تمرکز جشنواره‌ها بتواند بخشی از منابع را دوباره به چرخه تولید برگرداند، آزمودنش چندان پرریسک نیست. شاید این یک آزمون باشد. اگر نتیجه مطلوب بود می‌تواند به الگویی پایدار تبدیل شود و اگر هم نیاز به اصلاح داشت، با نظر کارشناسان قابل بازطراحی است.
این تنها یک پیشنهاد است. تصمیم نهایی با مدیران و کارشناسان سینماست. اما شاید طرح آن بتواند آغاز یک گفت‌وگوی ضروری باشد. گفت‌وگویی درباره اینکه در شرایط متفاوت امروز، چگونه می‌توان هم چراغ جشنواره‌ها را روشن نگه داشت و هم توان سینمای ایران را برای تولید حفظ کرد.

جنگ تازه هالیوود؛ این بار بر سر هوش مصنوعی

اسکورسیزی در دادگاه هنرمندان

یادداشت

رضا صائمی
دبیر گروه فرهنگی

اتحادیه کارگردانان هنری آمریکا در بیانیه‌ای تند، مارتین اسکورسیزی را به دلیل همکاری با یک شرکت هوش مصنوعی به «پشت کردن به هنرمندان انسانی» متهم کرد. این اتهام بیش از آنکه درباره شخص اسکورسیزی باشد، نشانه ورود صنعت سینما به مرحله‌ای تازه از یک مناقشه تاریخی است؛ مناقشه‌ای که هربار با ظهور یک فناوری جدید تکرار شده و این بار نام آن «هوش مصنوعی مولد» است. اسکورسیزی در چهار دهه گذشته همواره از فیلمسازانی بوده که از ظرفیت فناوری برای گسترش امکانات روایت سینمایی بهره گرفته است. از تجربه سه‌بعدی در «هوگو» گرفته تا فناوری جوان‌سازی بازیگران در «مرد ایرلندی»، او هرگز در برابر ابزارهای نوین موضعی تدافعی نداشته است. اکنون نیز معتقد است هوش مصنوعی می‌تواند به فیلمساز کمک کند تا آنچه را در ذهن دارد، سریع‌تر و دقیق‌تر با گروه خلاق خود به اشتراک بگذارد. اما منتقدان او نیز نگرانی بی‌اساسی ندارند. مسأله اصلی این نیست که یک کارگردان از هوش مصنوعی برای طراحی اولیه صحنه یا انتقال ایده استفاده کند، بلکه این است که مرز میان «ابزار کمکی» و «جایگزین نیروی انسانی» تا کجا حفظ خواهد شد. تجربه انقلاب‌های فناورانه گذشته نشان داده است که هر ابزار جدید، در کنار خلق فرصت‌های تازه، برخی مشاغل و مهارت‌های سنتی را نیز به حاشیه می‌راند. اتحادیه‌های هنری در هالیوود از این بیم دارند که شرکت‌های بزرگ، به بهانه افزایش سرعت و کاهش هزینه‌ها، به تدریج نقش طراحان، تصویرگران و هنرمندان انسانی را محدود کنند. از نگاه آنان، تبلیغ چنین فناوری‌هایی توسط چهره‌ای با اعتبار اسکورسیزی می‌تواند به عادی‌سازی روندی منجر شود که در نهایت امنیت شغلی هزاران هنرمند را تهدید می‌کند. با این حال، تاریخ هنر نشان می‌دهد که فناوری به خودی خود نه دشمن خلاقیت است و نه ناجی آن. دوربین دیجیتال، جلوه‌های ویژه رایانه‌ای و حتی ورود صدا به سینما نیز زمانی با مقاومت‌های مشابه روبه‌رو بودند. آنچه سرنوشت فناوری را تعیین می‌کند، نحوه استفاده از آن است. اگر هوش مصنوعی به ابزاری برای توسعه ایده‌های انسانی تبدیل شود، می‌تواند افق‌های تازه‌ای پیش روی سینما بگشاید؛ اما اگر هدف اصلی آن حذف نیروی خلاق انسانی باشد، نگرانی منتقدان کاملاً موجه خواهد بود. شاید به همین دلیل، پرسش اصلی امروز هالیوود این نیست که آیا هوش مصنوعی وارد سینما خواهد شد یا نه، زیرا این اتفاق از هم‌اکنون رخ داده است. پرسش واقعی این است که در سینمای آینده، انسان همچنان خالق اصلی خواهد ماند یا به ناظر فرآیندی تبدیل می‌شود که ماشین‌ها هدایتش می‌کنند. جدال اخیر بر سر اسکورسیزی، در حقیقت جدال بر سر پاسخ همین پرسش است؛ پرسشی که می‌تواند به بازنگری انتقادی درباره استفاده از هوش مصنوعی در صنعت سینما کمک کند.